

Мере превенције и сузбијања ширења инфекције узроковане вирусом Covid-19

Сврха

Овом процедуром се утврђују овлашћења, одговорности и начин за идентификацију и спречавање могућих контаката са вирусом Covid-19, реаговање у циљу ублажавања утицаја на радну средину, анализу узрока, извештавање о потенцијалним контактима и примени одговарајућих мера заштите.

Обим

Ова Процедура се примењује у свим организационим деловима послодавца, т.ј. на свим локацијама где запослени обављају своје пословне активности или могу доћи у контакт са вирусом Covid-19.

Ова Процедура ће се примењивати и прилагођавати у складу са предложеним мерама Владе и других надлежних државних органа Републике Србије, законима Републике Србије, одлукама, наредбама, упутствима и сличним документима донетим од стране надлежних органа у вези са вирусом и интерним процедурама послодавца.

Захтеви

Превентивне мере

Превентивне мере обухватају опште здравствено хигијенске мере, мере личне хигијене, мере хигијене у радном простору и мере физичког дистанцирања.

Све мере које обухвата ова Процедура се морају примењивати свеобухватно, истовремено и у потпуности, јер у супротном не дају резултате.

Једине три превентивне мере које су до сада стручно потврђене да олакшавају прекид ланца преноса вирусних патогена капљично-контактним путем и успешно успоравају ширење заразе Covid-19 су:

- висок степен личне хигијене,
- висок степен хигијене радног места/непосредног пословног окружења на радном месту,
- обавезна безбедна удаљеност код личне комуникације и обављања дневних пословних активности.

Пре почетка рада

Пре почетка рада, потребно је провести прање, чишћење и дезинфекцију радног простора, прибора и опреме, као и проветравање просторија.

Дезинфекцију радног простора треба да изврши овлашћено, сертификовано правно лице званично регистровано за наведену делатност са одговарајућим ресурсима - оспособљеним кадром и адекватним дезинфекционим средствима која треба да користе у складу са упутством произвођача односно стандардном пословном праксом. Такође, послодавац је дужан да обезбеди запосленима сва потребна лична заштитна и дезинфекциона средства (70% алкохол - етанол, маске, рукавице) за спровођење предвиђених мера, на недељном нивоу, као и да стално врши допуне у складу са потребама.

Опште хигијенске мере

- Приликом уласка у објекат, неопходно је да се за сваку особу изврши мерење телесне температуре бесконтактним термометром (уколико за то постоји могућност – стручна, финансијска и сл.);
- Спровођење високог степена личне хигијене и коришћења личне заштитне опреме (обавезно ношење заштитних маски и рукавица – како за запослене, тако и за све остале који улазе у објекат);
- Обављање високог степена хигијене објеката, хигијене радног места, хигијене помоћних објеката у дворишту и непосредног пословног окружења на радном месту;
- Спровођење физичког дистанцирања, смањење физичког контакта, оптимизација броја запослених и других ангажованих лица у току редовног рада без умањења радних поступака; и
- Забрана ненаменских посета, максимално ограничавање достављање пошиљака, ограничавање излазака запослених и других ангажованих лица за време радног времена.

Мере личне хигијене

Мере личне хигијене се односе на време пре уласка у објекте послодавца, путовање до посла, мере по доласку на радно место и непосредно по завршетку радног дана.

У свим посебно наведеним ситуацијама потребно је прање руку топлом водом и сапуном уз коришћење појединачних папирних убруса.

- Приступе Улазу-Излазу опремити баријерама за дезинфекцију (крпама, убрусима/сунђерима натопљеним у раствор средства на бази хлора, нпр. раствор натријум хипохлорита - варикине), преко које ће сви који улазе у објекат морати да прођу и тако дезинфикују обућу.
- Одржавање хигијене простора у оквиру објеката подразумева редовно прање детерџентима и дезинфекционим средствима подних површина и степеништа нарочито експонираних делова објеката (улази-излази), као и других површина унутар специфичних радних и канцеларијских простора и накнадну дезинфекцију применом хлорних препарата.
- Приликом доласка у објекат послодавца обавезно је прање/дезинфекција руку у складу са општим препорукама.

У овом циљу на свим улазима и излазима обезбедити одговарајуће уређаје за санитизацију руку, папирне убрусе и гумене рукавице за једнократну употребу, као и заштитне маске.

Сви који улазе у објекат у обавези су да изврше дезинфекцију/санитизацију руку коришћењем дозера са средством за дезинфекцију.

Приликом уласка у пословне просторије неопходно је да се скину рукавице (уколико су се користиле) и да се након тога изврши дезинфекција тј. детаљно прање руку.

Мере хигијене и организације рада на радном месту

Од тренутка уласка у просторије Послодавца, па све до напуштања радног места обавезно је да запослени и/или друго ангажовано лице носи заштитну маску и рукавице.

Послодавац је у обавези да максимално растерети радне просторије у погледу броја ангажованог радног особља, оптимизује коришћење простора у радним просторијама, успостави рад од куће, изостави из радног процеса запослене и друга ангажована лица старија од шездесет година, као и запослене и друга ангажована лица који документовано пријаве да пате од хроничних болести, пре свега бубрежних и плућних, кардио-васкуларних, дијабетеса, имунодефицијенције и др.

Све рукохвате, кваке, кључеве, телефоне и друге личне предмете, треба пребрисати 70%-ним алкохолом и паприним убрусом на свака 2 сата, а по потреби и чешће.

На радном месту индивидуално вршити чишћење тастатура, мишева, површина радних столова, рукохвата, заједничких телефонских апарата, слушалица, бројчаника 70%-ним алкохолом и паприним убрусима или дездерманом – дезинфекционим средством за хируршко прање руку и то минимум:

- ПРЕД почетак рада на рачунару,

- НАКОН 4 сата рада, и

- непосредно ПО ЗАВРШЕТКУ радног дана, односно ПОСЛЕ боравка на радном месту;

Искоришћени папирни убрус прописно одложити у канту за ђубре, затим руке опрати млаком водом и сапуном у трајању од најмање 20 секунди;

Искоришћене рукавице и заштитне маске се одлажу у посебно означене кесе или канте за инфективни отпад који се предаје овлашћеној фирми/организацији за прикупљање отпада.

Обавезно отварање прозора радних и помоћних просторија и проветравање што дуже то боље, а најмање 30 минута.

Континуално проветравање радних и других просторија отварањем прозора са супротних страна објекта током дана.

Не користити вештачку вентилацију!

Препоручује се употреба мобилног телефона са повезаним hands-free адаптером (жичне или бежичне слушалице или спикерфон).

Мере личне хигијене су посебно битне у коришћењу тоалета уз обавезно прање руку и појачану дезинфекцију славина, квака и другог прибора тоалета.

Мере физичког дистанцирања

Радне просторије и просторе за рад послодавца организовати са минималним бројем запослених и осталих особа, уз минималну удаљеност од 2 м - обезбедити седење са исте стране радних столова (без контакта лицем у лице или дијагонално).

За време рада не руковати се и не долазити у било какав други међусобни контакт.

Редовне радне обавезе, контакте, састанке и комуникацију вршити кад год је могуће телефоном, спикерфоном; или ако је то једино могуће директно, онда уз што мањи број учесника, што краће време и са што мање личних контаката.

У свакој радној просторији треба обезбедити минималну површину од 4 м² по 1 особи.

Због непосредног контакта прстију и усана/лица/очију – не препоручује се да запослени пуше, користе е-цигарете, нити заједничке чаше/шоље за напитке.

У току радног времена строго се забрањује, осим ако није неопходно, често напуштање појединачних радних простора, тј. објекта послодавца.

Унутар зграде послодавца, време задржавања деце, родитеља, сарадника, пословних партнера, колега и сл. свести на минимум, а након одржавања састанака са већим бројем учесника неопходно је детаљно проветрити коришћене просторије и/или извршити дезинфекцију ваздуха распршивањем помоћу распршивача са 70% алкохолом.

Евентуалну примопредају пошиљака - робе извршити бесконтактно, увек одржавајући прописани минимум 2 м удаљености од друге особе која доставља пошиљку - робу.

Са достављачем договорити место где се пошиљка може одложити без директног преузимања.

По могућству, пошиљку дезинфиковати после преузимања.

Здравствене мере у случају инфекције

У случају појаве повишене телесне температуре и симптома респираторне инфекције код запосленог или другог ангажованог лица у току радног времена (на радном месту, на раду од куће, у службеном возилу послодавца и др.) или ван радног времена, као и код родитеља, детета, посетиоца и сл.:

- Запослени или друго ангажовано лице је у обавези да одмах обавести надређеног.
- Особе са присутним наведеним тегобама остају код куће, односно не долазе на посао и јављају се надлежној здравственој установи.
- Запослени у радном простору послодавца тренутно обустављају све радне активности и хитно се јављају лекару.
- У случају појаве симптома или сумње на постојање Covid-19 инфекције, потребно је обезбедити просторију за изолацију у случају појаве симптома болести родитеља, детета, односно посетиоца током боравка у објекту.
- Код сваке промене здравственог стања, родитеља, детета, односно посетиоца изоловати у собу за изолацију, одмах обавестити родитеље/старатеље (уколико је у питању дете) и, у најкраћем року, родитеља, дете, односно посетиоца упутити лекару.
- Такође, одмах потом, извршити дезинфекцију радног простора, а у сарадњи са здравственим и осталим органима успоставити епидемиолошки надзор радног простора.
- Посебну пажњу усмерити на запослене и друга ангажована лица, који су били у контакту са потенцијално зараженим, односно оболелим особама са израженим симптомима респираторне инфекције.